

Concept verslag van de 13de vergadering Nederlands Multi-Belanghebbenden Forum e-Factureren (NMBF)

Datum:	maandag 13 oktober 2014
Tijd:	10:00-12.00 uur
Plaats:	VNO NCW en MKB Nederland, Bezuidenhoutseweg 12, 2594 AV Den Haag Zaal 707

Aanwezig

Gertjan van den Akker	NEN
Fred van Blommestein	Flowcanto/Universiteit Groningen
Rogier de Boer	Ministerie van Economische Zaken
Jan Julianus	Ministerie van Economische Zaken (voorzitter)
Dennis Krukkert	TNO
Joost Kuipers	Belastingdienst
Peter Potgieser	RBS
Edwin Tierlier	BZK
Johan Schaeffer	e-Verbinding
Hein Gorter de Vries	GS1
David de Nood	VNO-NCW/MKB-Nederland
Jelle Attema	ECP (verslag)
Jesper de Wit	Logius

Afwezig met kennisgeving

Kees Duijvelaar	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Friso de Jong	Silverback – Platform Elfa
Tony van Oorschot	SRA
Johan Kennis	Ricoh
Janny Kamp	VNO-NCW/MKB-Nederland

Mailinglijst

Peter van Ass	Twinfield International N.V.
Roel Crooijmans	RefDex
Henk van Erp	Twinfield International N.V.
Patrick Frijns	Belastingdienst
Rob Zwart	Ricoh Nederland B.V.
Jaap van der Maarel	NEN

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering, heet de aanwezigen van harte welkom en bedankt VNO-NCW en MKB-Nederland voor de gastvrijheid.

Mededelingen: op 11 november 2014 vindt het ICT accountancy Jaarcongres plaats. Daar zal e-factureren een onderwerp zijn.

2. Agenda

2014.10 13 - NMBF - bijlage 0 - Concept agenda 13de vergadering NMBF 2014-10.13

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld

3. Verslag en actielijst vorige vergadering

2014.10.13 - NMBF - Bijlage 1 - concept verslag 12de vergadering NMBF op 2014-07-16 – verzenden

Correcties en opmerkingen naar aanleiding van het verslag:

PG. 1. Jelle corrigeert de aanwezigheidslijst: Edwin Tierlier en Dennis Krukkert waren afwezig (staan nu vermeld als aanwezig). En Edwin Tierlier heeft zich ook niet voorgesteld.

PG. 2. Volgens ~~de~~[een] semantische norm en één van de syntax[en] uit de beperkte lijst: [de semantische norm] wordt vervangen door [een semantische norm] en [één syntax] wordt vervangen door [één van de syntaxen].

PG. 3. [implantatiewijze] wordt vervangen door [implementatiewijze]

PG. 4. [Fred mist in definitie wat overheid is]. Rogier vult aan dat in de Nederlandse vertaling wordt gesproken over aanbestedende diensten en concessies. Denk hierbij aan gemeenten, waterschappen, provincies, academische ziekenhuizen.

PG. 5. [Fred is ook ongelukkig met deze aanpassingen]. Fred licht toe dat hij doelt op de voorbeelden van elementen die in de basisfactuur moeten zitten. Vraag is of dat slechts voorbeelden zijn van verplichte elementen of willekeurige voorbeelden. Peter denk dat het voorbeelden zijn. Fred denkt dat de lijst die het Europees Parlement heeft afgedwongen wel degelijk verplichte elementen zijn: “the core elements are i.a. ”. Peter zal het onderwerp inbrengen in het Europese Forum. [definitieve versie van een ‘Standardisation Request’]. De standardisation request is er nog steeds niet beschikbaar. Rogier geeft aan dat inmiddels wel bekend is dat de standardisation request officieel is goedgekeurd door de lidstaten.

PG. 6. [Vervolgens is het geagendeerd in forum]. Deze zin moet geschrapt worden.

PG. 7. [Bij GS1 is de e-factuur een van de minst geïmplementeerde berichten in een geheel digitaal lever- en bestelproces].

Deze zin wordt op verzoek van Hein verwijderd. Aangevuld wordt door Edwin dat de rol van de factuur binnen de overheid wel aan het veranderen is. Als uit een pakbon blijkt dat de leverancier aan zijn verplichtingen heeft gedaan wordt de levering alvast betaald en wordt een voorstelfactuur verstuurd. De formele factuur kan achteraf worden gegenereerd als dat nodig is.

Actielijst

NMBF – 2014.07.16 – 1: Jelle haalt ECP-logo weg uit verslag.

Deze actie is uitgevoerd.

NMBF – 2014.07.16 – 2: de voorzitter zegt toe dat het forum wordt geïnformeerd over de implementatie van de richtlijn.

De implementatie staat op de agenda.

NMBF – 2014.07.16 – 3: Jelle nodigt de forumleden uit voor de bijeenkomst van de schaduwcommissie op 3 september.

De uitnodiging is verzonden.

NMBF – 2014.07.16 – 4: Voorzitter vraagt na bij collega's betrokken bij de EPWG of ze de uitnodiging voor het Multistakeholder Forum on e-Procurement hebben ontvangen.

De uitnodiging is ontvangen bij EZ. De expertgroep on eprocurement (EXEP) zal een informele groep zijn. Sander van Sluis is er vanuit EZ bij betrokken.

NMBF – 2014.07.16 – 5: Jelle nodig forumleden uit om met voorstellen te komen voor de activiteiten/onderwerpen voor het forum in 2014/2015.

De uitnodiging is rondgestuurd: maar er is geen reactie op gekomen.

NMBF – 2014.07.16 – 6: Jelle nodigt forumleden uit om bij Peter specifieke wensen in te brengen die zij terug willen zien in een standaard e-factureren.

Het loket staat nog open bij Peter: suggesties welkom.

4. Stand van zaken implementatie Europese richtlijn inzake elektronische facturering bij overheidsopdrachten ([2014/55/EU](#))

Er lopen momenteel drie onderzoeken in opdracht van het ministerie van EZ. Cap Gemini doet onderzoek naar de beschikbaarheid van e-facturoplossingen voor het MKB. Deloitte doet onderzoek naar de maatschappelijke kosten en baten van de richtlijn e-factureren (2014/55/EU). Eerder voerde KING in 2013 al een impactanalyse uit onder gemeenten. In aanvulling hierop worden nog drie business cases van gemeenten beschreven. Daarnaast voert TNO nog een onderzoek uit. Rogier wil de forumleden graag uitnodigen om binnen drie weken hun ervaring en expertise in te brengen en EZ te helpen door een korte reactie te geven op de volgende vragen:

- 1) Wat zijn voor NL specifieke aandachtspunten bij de implementatie van de richtlijn?
- 2) Welke (EU-)land is voor NL een goed voorbeeld qua e-factureren en waarom?
- 3) Wat kan het NMBF (en haar leden) zelf bijdragen om implementatie richtlijn succesvol te laten zijn?

Peter zou het niet verstandig vinden om alleen maar te kijken naar richtlijn 2014/55/EU (de 'opvolger' van COM(2013)449) zonder de context mee te nemen die met name bepaald wordt door de Mededeling (2013)453 en in mindere mate de Impact Assessment 222. Wordt dat meegenomen? Rogier antwoordt dat de onderzoeken zich vooral richten op de implementatie van de richtlijn e-factureren en dat er daarbij rekening wordt gehouden met de bredere context. Onderzoek naar de implementatie van de richtlijn vergt een scherpe focus om het werkbaar te houden.

Peter vraagt ook naar het doel van de opdrachten? Dient de eruit te verkrijgen informatie ter onderbouwing en bestendiging van voorgenomen besluiten of wordt de informatie gebruikt om besluiten te helpen vormen?

GS1 biedt aan de eigen kennis in te brengen bij de onderzoeken, als dat past binnen de scope van de onderzoeken natuurlijk. Voorzitter geeft aan dat die kennis is meegenomen via Bouwend Nederland, die gebruik maken van de S@lesindeBouw-standaard gebaseerd op GS1.

Peter signaleert dat er bij de implementatie van de richtlijn lidstaat specifieke eisen ontstaan. Een factuur met kernelementen moet als factuur geaccepteerd worden: maar dat wil niet zeggen, blijkt, dat hij wordt goedgekeurd en betaald. Daarvoor moeten wellicht andere elementen worden toegevoegd. De EC wil met de Directive het probleem oplossen dat SME's niet inschrijven op een aanbesteding, omdat ze niet weten in welk formaat de (elektronische) factuur gestuurd moet worden. Als deze onduidelijkheid blijft bestaan wordt dat doel van de Directive niet gehaald. Fred herkent het probleem en signaleert dat sommige lidstaten extra velden verlangen om een factuur betaalbaar te stellen. Peter agendeert het onderwerp in het EMSFEI.

5. Stand van zaken Europese verordening e-identificatie (910/2014)

Vraag is of de verordening e-identificatie 910/2014 implicaties heeft voor e-factureren of aanpalende processen. Besloten wordt dat de voorzitter bij de dossierhouder bij EZ zal vragen of en welke implicaties er zijn.

Bijvoorbeeld: in het eSENS traject lopen pilots waarbij bankrekeningen toegankelijk worden via eID's. Betekent dit dat in Nederland straks ook de banken toegang moeten verschaffen tot hun omgeving wanneer iemand uit een Europese lidstaat dit vraagt?

De regelgeving rond het digitaal ondertekenen van e-facturen is er niet meer: heeft de verordening nog implicaties wanneer toch nog een e-factuur digitaal wordt ondertekend?

Heeft de verordening nog gevolgen voor de M2M certificaten van Digipoort? Nee: die vallen niet onder de verordening.

Actie 2014.10.13 – 1: Besloten wordt dat de voorzitter bij de dossierhouder bij EZ zal vragen of en welke implicaties er zijn.

6. Stand van zaken Standaardisatie

De eerste vergadering vond plaats op 9 september in Brussel. Er waren 54 deelnemers uit meer dan 20 landen.

Afgesproken is dat er 6 producten worden opgeleverd (met dank aan Gertjan):

- A European standard (EN) on the semantic data model for the core elements of an electronic invoice
- A Technical Specification (TS) on a limited number of invoice syntaxes (formats) which fully comply with the EN
- A Technical Specification (TS) on the syntax bindings, i.e. information specifying how the semantic data model could be represented in the listed syntaxes (formats) and their automatic validation artefacts

- A Technical Report (TR) covering the guidelines on interoperability of electronic invoices at the transmission level, taking into account the need of ensuring the authenticity of the origin and the integrity of the electronic invoices' content
- A Technical Report (TR) covering the guidelines on the use of sector or country extensions (as described in the Recommendation of the European Multi-stakeholder Forum on e-Invoicing) in conjunction with the European standard, including a methodology to be applied in the real environment
- A Technical Report (TR) covering the result of the test of the European standard with respect to its practical application for an end user

Opleverdatum is maart 2017, inclusief het testen.

PC 434 heeft besloten om liaisons aan te gaan met terzake relevante entiteiten zoals de CEN Workshop BII en EBES en OpenPeppol AISBL.

Fred en Peter nemen namens Nederland deel. Zij vertegenwoordigen daarmee de door NEN terzake in het leven geroepen 'schaduwcommissie' van PC 434. Er is een aantal subwerkgroepen opgezet.

	Convenor
Work stream 1: definition Online meeting scheduled for every Wednesday 09:00-10:30 CET	Karina Duvinger karina.duvinger@gs1.se
Work stream 2: standards Online meeting scheduled for every Wednesday 11:00-12:30 CET	Jostein Fromyr Jostein.fromyr@edisys.no
Work stream 3: EU projects input and evaluation of requirements list Online meeting scheduled for every Wednesday 13:30-15:00 CET	Sven Rasmussen svrra@digst.dk

Fred leidt de activiteiten in de eerste groep, die criteria opstelt waar kernelementen (de 'core elements') aan moeten voldoen. Andere groepen buigen zich over:

- het modelleren van kernelementen.
- de kernfacturen van MUG en BII tegen de criteria.
- specific requirements: eisen rond privacy en andere wettelijke vereisten
- richtlijnen voor opzetten van extensies op kernfactuur.

De groep van Fred inventariseert nu de functies en processen waar de factuur een rol in speelt en welke processen door de kernfactuur en welke door extensies worden ondersteund. MUG en BII geven al richting aan het formuleren van criteria: des te groter de kernfactuur des te kostbaarder de

implementatie. De kernfactuur moet die elementen bevatten waarvan redelijk is dat ieder softwarepakket, voor kleine en grote organisaties, die ondersteunt.

De Directive 2014/55/EU, en het daaruit voortkomende Standardisation Request, voorzien in landspecifieke en sectorspecifieke extensies. De richtlijn richt zich op de e-facturereen bij overheidsopdrachten.

De schaduwcommissie: de eerste bijeenkomst was niet heel goed bezocht. Er zal aan meer 'awareness' worden gewerkt. In het EMSFEI is opgemerkt dat er in verschillende Member States kosten zijn verbonden aan deelname in standaardisatie activiteiten. Regulation 1025/2012 maakt het mogelijk dat de Commissie voorziet in 'funding' van activiteiten die bijdragen aan de invulling van o.a. richtlijnen. Peter heeft dat bevestigd gekregen van de Commissie en zal een voorstel voor funding door de Commissie helpen / laten uitwerken met het oogmerk deze drempels te doen slinken.

8. Activiteiten EU-MBF

David de Nood heeft aangegeven dat hij niet voldoende tijd kan besteden aan het invulling geven aan de representatie van Nederland in de NL-delegatie in het EMSFEI en zijn Europese taak wil overdragen en draagt Fred voor als zijn vervanger. Hein geeft aan het te betreuren als een gebrek aan tijd het gevolg zou zijn van een gebrek aan prioriteit. De EU-ontwikkelingen, waarvan 2014/55/EU deel uitmaakt, zijn heel relevant voor de business. Peter geeft aan te betreuren dat het vinden van een vervanger voor een vertegenwoordiger van het Nederlandse NMBF in een Europees Forum niet is geschied middels een proces waarin alle NMBF leden zijn betrokken.

In de discussie komt aan de orde dat bij de samenstelling van het Europese forum vanuit de lidstaten wordt gestreefd naar delegatie, bij voorkeur samengesteld uit vertegenwoordiger van het publieke resp. het private domein, conform de aannames gemaakt in COM (2010) 712 Final. Dat Fred een mandaat heeft vanuit de private sector in NL is goed om expliciet te maken. Het Europese forum is een sterk politiek speelveld: dan is zo'n mandaat belangrijk.

Besproken wordt dat de liaisons naar de op te richten procurementgroep EXEP niet zullen worden uitgevoerd door de bestaande taakgroepleiders in het EMSFEI. Dat heeft te maken met het feit dat de expertgroep on eprocurement een informele groep is. Sander van Sluis is de voorzitter van het nationale forum dat de Nederlandse inbreng in EXEP bepaalt. Hij zal worden uitgenodigd bij de volgende vergadering van het NMBF.

Volgende week worden in de bijeenkomst van het EMSFEI de plannen besproken die iedere Activity Group Leader heeft voorgesteld.

Actie 2014.10.13 – 2: Sander van Sluis zal worden uitgenodigd voor de volgende vergadering van het NMBF.

8. Brainstorm activiteiten NMBF.

Een van de belangrijke taken van het Nederlandse forum is de communicatie over wat er op NL partijen afkomt. Onzekerheid over wat er gaat gebeuren is slecht voor de investeringsbereidheid.

Relevante onderwerpen zijn o.a.:

- De doelgroep: wie worden door de directive geraakt? Gemeenten, ziekenhuizen, MKB-er?
- Wat wordt nu onder e-factureren verstaan: is bijvoorbeeld een PDF in de juiste opmaak ook een e-factuur of is XML verplicht.
- Over welke processen in de richtlijn gaat het nu: post-award of pre-award (procurement). Het factureren staat veel vaker in de context van post-award, afhandeling van de communicatie na aanbesteding. Bij grote partijen gaat het dan om zakelijke afspraken met als doel de digitale processen zo efficiënt mogelijk te maken. De factuur speelt daar een kleinere rol in. Wellicht kunnen we voor 3 of 4 sectoren kijken wat de implicaties zijn.
- De meeste MKB-ers willen liever vandaag dan morgen e-factureren: gebrek aan kennis is een belangrijke drempel om de overstap te maken.

Afgesproken wordt dat de forumleden een week de tijd hebben om ideeën aan te dragen. In een bijeenkomst eind november zullen deze worden besproken en taken worden verdeeld.

Rogier vraagt een reactie op de volgende vragen:

- 1) Wat zijn voor NL specifieke aandachtspunten bij de implementatie van de richtlijn?
- 2) Welke (EU-)land is voor NL een goed voorbeeld qua e-factureren en waarom?
- 3) Wat kan het NMBF (en haar leden) zelf bijdragen om implementatie richtlijn succesvol te laten zijn?

Actie 2014.10.13 – 3: Binnen 2 weken na deze vergadering kunnen deelnemers van het forum nog een korte bijdrage leveren over de rol van het forum en helpen met een reactie op de vragen over de implementatie van de richtlijn in NL.

10. Rondvraag

Tony van Oorschot draagt bij aan het ICT accountancy jaarcongres op 11-11-2014. Hij zou graag van de forumleden feedback en input willen ontvangen. Peter en Fred bieden aan om daarbij behulpzaam te zijn.

Peter geeft aan dat NMBF-leden nog steeds bij hem input kunnen aanleveren of commentaar dat ze willen inbrengen via hem in het Europese standaardisatietraject.

Actielijst

Actiepunten

Actie 2014.10.13 – 1: de voorzitter zal bij de dossierhouder bij EZ zal vragen of en welke implicaties de richtlijn elektronische identificatie heeft.

Actie 2014.10.13 – 2: Sander van Sluis zal worden uitgenodigd voor de volgende vergadering van het forum.

Actie 2014.10.13 – 3: Binnen 2 weken na deze vergadering kunnen deelnemers van het forum nog een korte bijdrage leveren over de rol van het forum en helpen met een reactie op de vragen over de de implementatie van de richtlijn in NL.

Actie 2014.10.13 –4: Aanleveren commentaar/input op Europese standaardisatie activiteiten bij Peter.